

Keskusvaalilautakunnan jäsenten nimeäminen alue- ja kuntavaaleissa 2025

Kunnanhallitus 10.02.2025 § 42

242/00.00.01.01/2021 Toimielinten jäsenten valitseminen valtuustokaudelle 2021 – 2025

Alue- ja kuntavaalit järjestetään 13.4.2025. Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä. Keskusvaalilautakunnan jäsen ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn ehdokashakemuksen saapumisesta lukien, jos on asettunut ehdokkaaksi. Myös ehdokkaan läheinen on esteellinen osallistumaan ehdokasasettelusta päättämiseen läheisen koskevan listan osalta, alue- ja kuntavaalien ennakkoäänten laskentaan, tarkastuslaskentaan ja vaalien tuloksen vahvistamiseen.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 9.12.2024 § 67 viimeksi täydentänyt keskusvaalilautakuntaa. Keskusvaalilautakunnan nykyinen kokoonpano:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Marko Manninen (Kesk.) pj	Mikko Simpura (Liike NYT)
Hanna Tulilahti (PS.) vpj.	Marita Vilén (Kesk.)
Sami Haaranen (SDP)	Lauri Heinonen (SDP)
Jukka Ignatius (Kok.)	Laura Lihavainen (Kok.)
Niina Immonen (KD)	Ritva Simonen (PS.)

Keskusvaalilautakunnan varsinaisista ja varajäsenistä neljä on ilmoittanut, että eivät asetu ehdolle kevään alue- tai kuntavaaleissa.

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu viisi jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Jäsenistä valtuuston on määrättävä yksi puheenjohtajaksi ja toinen varapuheenjohtajaksi. Sekä jäsenten, että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kunnallisvaaleissa (vuoden 2021 vaalit) ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet edustaisivat edellisissä kunnallisvaaleissa esiintyneitä äänestäjäryhmiä, se yleensä edellyttää, että kukin jäsen ja varajäsen edustaa eri äänestäjäryhmää. Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Keskusvaalilautakuntaan valittavalla on oltava kuntalain 71 §:n mukainen yleinen vaalikelpoisuus. Lisäksi sovelletaan Kuntalain 74.1 §:ää, jossa rajoitetaan vaalikelpoisuutta lautakuntaan. Rajoituksista olennaisin on vaatimus vaalikelpoisuudesta valtuustoon, joten kunnan ja kuntayhtymän johtavat viranhaltijat ja konserniyhtiön johtohenkilöt eivät ole vaalikelpoisia keskusvaalilautakuntaan.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentti:

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan toimielimiä lukuun ottamatta kuntien valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Kunnan toimielimiä ovat kuntalain 30 §:n mukaan valtuuston lisäksi

- kunnanhallitus ja sen jaostot
- lautakunnat tai valiokunnat ja niiden jaostot
- johtokunnat ja niiden jaostot sekä
- toimikunnat.

Lain mukaisen sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Sukupuolikiintiöstä voidaan poiketa erityisestä syystä. Erityinen syy voi olla esimerkiksi, että jollakin erityisalalla on vain joko nais- tai miespuolisia asiantuntijoita. Jos kiintiöstä poiketaan, syy on tarpeen kirjata valintapäätökseen. Erityiset syyt oikeuttanevat varsin harvoin poikkeamaan kiintiöstä kunnallisia toimielimiä valittaessa. Lähinnä poikkeaminen voinee tulla kysymykseen johtokunnassa ja toimikunnassa.

Keskusvaalilautakunnasta säädetään vaalilaissa.

Asian valmistelija

keskusvaalilautakunnan sihteeri Pirjo Rouvinen p. 040 1054103 pirjo.rouvinen@tohmajarvi.fi

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus pyytää kunnanvaltuustoa nimeämään jäseniä keskusvaalilautakuntaan.

Päätös

Kunnanhallitus päätti pyytää kunnanvaltuustoa nimeämään jäseniä keskusvaalilautakuntaan.
